

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ІНОЗЕМНА МОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до самостійної роботи

з навчальної дисципліни

підготовки докторів філософії

**зі спеціальностей 011 «Науки про освіту», 051 «Економіка»,
056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і оподаткування»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування», 075 «Маркетинг»,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 242 «Туризм»**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою іноземних мов та перекладу,
протокол № 13 від 22.04. 2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «Іноземна мова» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 75% (224 години) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (300 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни «Іноземна мова» включає:

опрацювання лекційного матеріалу;

опрацювання та вивчення рекомендованої іншомовної літератури, засвоєння ключових термінів та понять за темами дисципліни;

поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;

пошук (підбір) та огляд іншомовних літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;

вибірковий усний або письмовий переклад професійного спрямування;

усні або письмові анотації і реферати прочитаного, узагальнення матеріалу за окремими статтями (оглядове реферування);

підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрових екзаменів.

Під час самостійної роботи здобувачі перекладають наукову іншомовну літературу за спеціальністю, здійснюють анотування і реферування наукових монографій і журнальних статей тощо, готують доповіді до участі в конференціях іноземною мовою, наукові статті іноземною мовою для публікації у міжнародних виданнях.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Змістовий модуль I. Професійна комунікація: теорія і практика.						
1.	Знання особливості наукової літератури (лексичні, граматичні, стилістичні). Здатність до перекладу текстів за спеціальністю.	Тема 1. Текст за спеціальністю як об'єкт наукового пізнання	Аналіз особливостей наукових текстів (на конкретних прикладах). Практика з перекладу наукових текстів за спеціальністю.	28	Переклад наукового тексту за спеціальністю.	Основна: [1; 3]. Додаткова: [28; 29]
2.	Знання видів перекладу, особливостей перекладацької діяльності, можливостей ІКТ. Здатність до перекладу текстів за спеціальністю й інтерпретації їх змісту.	Тема 2. Переклад іншомовних текстів за спеціальністю: теоретичні аспекти, практичні завдання.	Завдання на переклад текстів за спеціальністю із застосуванням ІКТ. Вивчення теоретичної літератури.	28	Переклад тексту за спеціальністю. Експрес-опитування з теоретичних аспектів.	Основна: [2;11]. Додаткова: [30]
3.	Знання моделі аналізу тексту, лексичних особливостей наукової літератури, перекладацьких процедур. Здатність до перекладу текстів за спеціальністю й інтерпретації їх змісту.	Тема 3. Перекладацька діяльність. Сутність перекладацької компетентності.	Практика з перекладу наукових текстів.	28	Переклад текстів, аналіз багатозначних слів, інтернаціоналізмів, явища «фальшиві друзі перекладача» тощо.	Основна: [1;6]. Додаткова: [28]
4.	Знання сутності реферування й анотування, їх види. Здатність до перекладу	Тема 4. Способи компресії змісту наукових текстів	Практичні завдання з реферування та анотування текстів	28	Написання реферату за прочитаною науковою літературою	Основна: [3;6]. Додаткова: [28]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	текстів за спеціальністю й компресії їх змісту.					
Разом за змістовим модулем I				112		
Змістовий модуль II. Наукова комунікація: тренінг.						
5.	Знання побудови наукових статей, цитування, складання резюме, графічного оформлення. Уміння написання наукового тексту.	Тема1. Наукове письмо.	Аналізування побудови наукових статей. Написання наукового тексту	37	Написання наукової статті іноземною мовою	Основна: [1;4;8]. Додаткова: [30]
6.	Знання мовленнєвих засобів усної презентації наукової роботи. Здатність до обговорення її результатів.	Тема 2. Спілкування на тему наукової роботи.	Підготовка повідомлення з теми наукової роботи	37	Повідомлення з теми наукової роботи, обговорення її результатів	Основна: [11;14]. Додаткова: [31]
7.	Знання структури, мовленнєвих кліше презентації: привітання. Здатність до складання презентації, обговорення результатів наукової роботи.	Тема 3. Міжнародні науково-практичні конференції: підготовка доповіді, дискусія.	Підготовка презентації з теми наукової роботи	38	Доповідь-презентація з теми наукової роботи	Основна: [8;10]. Додаткова: [34;35]
Разом за змістовим модулем II				112		
Разом з навчальної дисципліни				224		

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовими модулями

Завдання для самостійної роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			Сума балів
	ЗСР1	ЗСР2	ЗСР3	ЗСР4.	ЗСР1	ЗСР2.	ЗСР3	
Максимальна кількість балів	3	3	3	3	3	3	3	21

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

Література з англійської мови

1. Англійська мова: основи ведення бізнесу: для студентів економічних спеціальностей: навч. посіб. / І.О. Решетняк, О.О. Олексенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 207 с.
2. Іноземна мова за професійним спрямуванням. Кроки до підприємницької діяльності: підручник / Т. А. Борова, Бутковська Н.О. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 334 с.
3. Практика перекладу з англійської мови для студентів економічного профілю: навч. посіб. / Н. Г. Долиніна., З. М. Сучкова, О. В. Іваніга. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2009. – 144 с.
4. Английский язык: основы ведения бизнеса: для студентов, слушателей магистратуры и ВШМБ: учеб. пособие / И. А. Решетняк, И .А. Шаповалова. – Харьков: ИД «ИНЖЭК», 2005. – 184 с.
5. Финансово кредитная система. Сборник текстов и упражнений: учеб. пособие / Н. Г. Долинина, Н. А. Бутковская, В. Л. Пугачева. – Харьков: ИД «Инжэк», 2003. – 96 с.
6. Справочник по практической грамматике английского языка: уч. пособие / Н. Г. Долинина, З.М. Сучкова, И.М. Шинкаренко. – Харьков: ИД «Инжэк», 2003. – 100 с.
7. Методические рекомендации к реферированию текстов по экономике курса "Английский язык" для студентов 3 – 4 курсов специальностей 7.050103, 7.050206 дневной формы обучения и аспирантов / сост. З. В. Зобова, З. М. Сучкова. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2004. – 44 с.
8. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для аспирантов и соискателей всех форм обучения / сост. Н. М. Лисица, Л. А. Игнатенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2000. – 36с.
9. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для студентов 1 – 4 курсов всех специальностей всех форм обучения, аспирантов и соискателей / сост. Л. А. Игнатенко, С. Е. Тарасенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2001. – 48 с.
10. Практичні завдання з граматики навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів 3 – 5 курсів усіх напрямів підготовки, аспірантів і здобувачів усіх спеціальностей усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 32 с.
11. Русско-украинско-английский экономический словарь / сост. Л. А. Игнатенко, М. В. Бондаренко, Н. Г. Долинина – Х. : ИД "ИНЖЭК", 2005. – 136 с.
12. Ігнатенко Л. О. Тести з ділової англійської мови для економістів : навч.

посібн. / Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2009. – 144 с.

13. Тести з навчальної дисципліни "Англійська мова" для аспірантів, здобувачів та слухачів магістратури державної служби / Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 32 с.

14. Тренувальні вправи, завдання та тести з навчальної дисципліни "Ділова англійська мова" для аспірантів усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 32 с.

Література з німецької мови

15. Колбіна Т. В. Про бізнес німецькою мовою / Т. В. Колбіна, Л. В. Мельніченко. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2009. – 271 с.

16. Практикум по немецкому языку: учебно-практическое пособие для самостоятельной работы студентов / Т. В. Колбина, Л. В. Мельниченко. – Х.: Изд. ХНЭУ, 2013. – 224 с.

17. Колбіна Т. В. Немецко-русский словарь экономических терминов / Т. В. Колбина, Л. В. Мельниченко. – Харьков: ИД ИНЖЭК», 2005. – 256 с.

18. Курінна С.Д. Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Робочий зошит до навчального посібника / С.Д. Курінна, Л.В. Лукашова, Д.С. Ципіна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 144 с.

19. Лукашова Л.В. Розмовляєте німецькою? – Розмовляйте німецькою! Навчальний посібник. – Х.: ВД "ИНЖЕК", 2010. – 292 с.

20. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in Wirtschaft / U. Achilles, D. Klause, W. Pleines. – DW–CDC–DIHT, 1998. – 187 S.

21. Freyhoff D. Marktwirtschaft. Ринкова економіка : німецько-український навчальний посібник / D. Freyhoff, O. V. Beketova, N. Yzermann. – К. : Вид. УАДУ, 1999. – 156 с.

Література з французької мови

22. Справочник по грамматике французского языка / сост. Е. С. Коцюба, Л. П. Метелина. – Х. : Вид. "ИНЖЕК", – 2005. – 174 с.

23. Безугла І.В. Оригінальні економічні тексти та практичні завдання з навчальної дисципліни "Іноземна мова" для студентів 5-6 курсів спеціальності 8,03050301 "Міжнародна економіка" всіх форм навчання / І.В. Безугла, Л. П. Метеліна. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012 – 48 с.

24. Безугла І.В. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з теми "Презентація" навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів IV-V курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

25. Безугла І.В. Професійно-орієнтовані тексти та завдання з теми "Міжнародна економіка" навчальної дисципліни "Іноземна мова" для студентів IV-V курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Безугла І. В. – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

26. Безугла І. В. Тексти та практичні завдання до самостійної роботи з курсу "Французька мова" для студентів I - III курсів усіх спеціальностей денної форми навчання. [Електронний ресурс] / І. В. Безугла, О. П. Просяник. – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

27. Метеліна Л. П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів з навчальної дисципліни "Французька мова" для студентів III - IV курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Метеліна Л. П. – Режим доступу: <http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151>.

4.2. Додаткова

28. Вейзе А. А. Практическое пособие по обучению реферативному переводу / А. А. Вейзе, А. В. Коньшева. – Мн. : МГЛУ, 1997. – 37 с.

29. Куропаткин Я. Б. Читайте английские научные тексты / Я. Б. Куропаткин. – М. : Высшая школа, 1991. – 156 с.

30. Успенская Н. В. Как писать по-английски научные статьи, рецензии и рефераты / Н. В. Успенская, Т. Н. Михельсон. – СПб. : Специальная литература, 1995. – 168 с.

31. Yachontova T.V. English Academic Writing. Основи англomовного наукового письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 с. – Англ., укр.

4.3. Ресурси Інтернет

32. BBC Learning English [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/index.html>

33. Business English Exercises [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bing.com/search?q=www.berrterenglish.com%2Fexerciselist.html&FORM=IE8SRC>.

34. Business English Pod [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.businessenglishpod.com/>.

35. E. L. Easton Business English *online* [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.eleaston.com/biz/home.html>.

36. Macmillan Business [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.businessenglishonline.net/>.

37. Бюро научно-технических переводов "Норма-ТМ" [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.norma-tm.ru>.
38. Компания Неотэк (Neotech Translation Agency) [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.neotech.ru>.
39. Словарь мультитран [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://multitran.ru>
40. Forum Wirtschaftsdeutsch [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.wirtschaftsdeutsch.de>
41. Deutsch als Fremdsprache [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.deutsch-als-fremdsprache.de>.
42. Goethe-INSTITUT München [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.goethe.de>.
43. Materialien zum Deutschunterricht [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch>
44. Texthaus [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.texthaus.com>.
45. Institut für Internationale Kommunikation [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.wirtschaftsdeutsch.de/webliographie/Interkulturelle_Wirtschaftskommunikation/
46. Agence de promotion du Fle [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.fle.fr>.
47. Agence Universitaire de la francophonie [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ccip.fr/rime>.
48. [Echange fiches de préparation - Google Groups](http://www.ensmp.fr/~scherer/graticiels) [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.ensmp.fr/~scherer/graticiels>.
49. [Français langue étrangère et langue seconde \(ClicNet\)](http://www.clicnet.swarth/more/edu/fle/html) [электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.clicnet.swarth/more/edu/fle/html>